

>>> **SPOLKY A NOVÝ OBČANSKÝ ZÁKONÍK – CO DĚLAT DO 31. 12. 2015** <<<
(Určeno k informaci všem členům profesních organizací, zvláště pak členům volených orgánů a představitelům spolků)

Navazujeme na předešlý text (http://www.uvucr.cz/e_info/e_infouvucr_350.pdf), v němž jsme informovali o tom, že v právním postavení občanských sdružení, od 1. ledna 2014 spolků, k žádným změnám nedojde. Některá formální i věcná opatření však spolky postupně učinit musí.

Zásadní změnou bylo převedení registrační působnosti z Ministerstva vnitra ČR na rejstříkové soudy. Stará evidence byla v prvním čtvrtletí roku 2014 převzata rejstříkovými soudy, kterými jsou krajské soudy příslušné (zjednodušeně řečeno) podle sídla spolku:

Městský soud v Praze

Krajský soud v Českých Budějovicích

Krajský soud v Plzni

Krajský soud v Ústí nad Labem

Krajský soud v Hradci Králové

Krajský soud v Brně

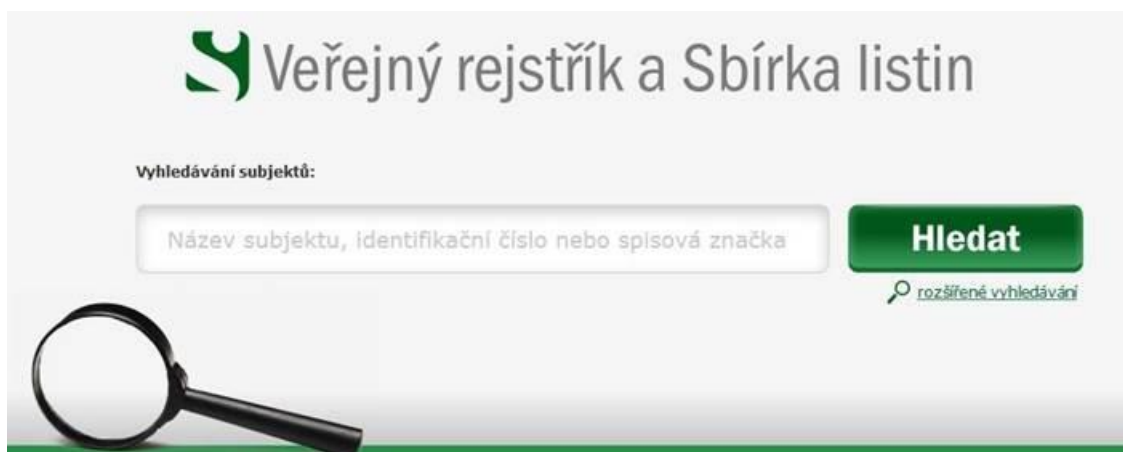
Krajský soud v Ostravě

Oficiální seznam soudů s adresami naleznete na <https://or.justice.cz/ias/ui/soudy>

Touto změnou nebyla dotčena právní kontinuita spolků, byla zachována jejich historie a mají nadále stejné identifikační číslo (§ 3045 odst. 1 NOZ).

Staré evidenční číslo ministerstva vnitra bylo od 1. 1. 2014 nahrazeno spisovou značkou rejstříkového soudu složenou z písmene „L“, čísla a názvu rejstříkového soudu (např. L 0000 vedená u Městského soudu v Praze). Většina spolků si na toto označení již zvykla, protože je musela použít např. při žádosti o granty atp.

Údaje, které v současné době rejstříkový soud má, jsou veřejně přístupné a k nalezení podle identifikačního čísla (IČ) nebo názvu spolku (musí být uveden přesně) nebo spisové značky ve Veřejném rejstříku a Sbírce listin (<https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik>)

Výpis z rejstříku (neoficiální) si může každý zájemce stáhnout ve formátu PDF. Jednou z výhod nové úpravy je, že již nebudou muset být k různým podáním a žádostem přikládány ověřené "papírové

výpisy ne starší tří měsíců" a odpadnou tak výlohy s jejich ověřováním. Výjimečně potřebnou autorizovanou verzi bude pro většinu spolků nejjednodušší získat na kterémkoliv kontaktním místě veřejné správy (tzv. CzechPOINT).

Volnost úpravy spolkového života vyjádřená ve stanovách zůstala plně zachována. Většina ustanovení nového občanského zákoníku (NOZ) je dispozitivní a končí nebo začíná formulací „neurčili stanovy jinak“. Přesto obsahuje NOZ i několik ustanovení donucujících, která musí být splněna buď do 1. 1. 2016 nebo do 1. 1. 2017.

První, kratší lhůta (do konce tohoto roku) se týká názvu spolku. Dle § 216 NOZ musí název spolku obsahovat slovo „spolek“ nebo „zapsaný spolek“, **postačí však zkratka „z. s.“**. Výjimku z této povinnosti připouští § 3042 NOZ z důležitých důvodů, zejména užívala-li právnická osoba svůj název dlouhodobě a je-li pro ni tak příznačný, že jeho zaměnitelnost nebo klamavost nelze rozumně předpokládat.

Není tedy nutné měnit název spolku (např. nahrazovat „sdružení“, „klub“, „asociace“ atd. termínem „spolek“), ale je vhodné doplnit za tento název zkratku „z. s.“ Jde o drobnou změnu stanov vyžadovanou zákonem, musí však být provedena formou, která je se stanovami spolku v souladu. Spolek s jedinečným historickým názvem může spolehnout na výjimku podle § 3042 NOZ, jednání s rejstříkovým soudem po uplynutí uvedené lhůty se však patrně nevyhne.

Návrh na zápis, změnu zapsaných údajů či jejich výmaz ve spolkovém rejstříku lze podat pouze na formuláři, který je na internetových stránkách Ministerstva spravedlnosti (<https://or.justice.cz/ias/ui/podani>). Návrh musí být doložen listinami o skutečnostech, které mají být do veřejného rejstříku zapsány, a listinami, které se zakládají do sbírky listin v souvislosti s tímto zápisem (rámcový seznam požadovaných dokumentů naleznete na https://or.justice.cz/ias/ui/download/prilohy_spolky.pdf).

Podání do veřejného rejstříku

V souladu s § 18 a násl. zákona č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob a § 17 nařízení vlády č. 351/2013 Sb., musí být návrhy na zápis, změnu nebo výmaz z zápisu ve veřejném rejstříku, které provádí soud, **podány výlučně prostřednictvím elektronicky vyplněného formuláře zde na internetových stránkách Ministerstva spravedlnosti** (dále jen "inteligentní formulář").

Náležitosti jednotlivých inteligentních formulářů upravuje vyhláška Ministerstva spravedlnosti č. 323/2013. Sb., o náležitostech formulářů na podávání návrhů na zápis, změnu nebo výmaz údajů do veřejného rejstříku.

Pro právní formy, které nejsou upraveny v § 2 vyhlášky č. 323/2013 Sb., povinnost podat návrh na zápis, změnu nebo výmaz údajů do veřejného rejstříku prostřednictvím inteligentního formuláře neplatí, stejně jako pro ostatní typy podání (např. opravné prostředky, dotazy, upozornění na nesoulad se zapsaným stavem atd.) u všech právních forem.

Jaký formulář chcete použít?	Účel formuláře:
Inteligentní formulář	Slouží pro přípravu návrhu na zápis, změnu nebo výmaz z zápisu ve veřejném rejstříku právních forem předepsaných výše uvedenou vyhláškou. Výstupem elektronicky vyplněného formuláře je PDF dokument, který lze po doplnění přílohami zaslat rejstříkovému soudu v elektronické či listinné podobě .
Online do Sbírký listin	Slouží pro elektronické odeslání připravených nepodepsaných/nezasířovaných PDF listin na rejstříkový soud k založení do Sbírký listin existujícího subjektu. Příjem podání do Sbírký listin rejstříkovým soudem vyžaduje opatření výstupního podání kvalifikovaným elektronickým podpisem po jeho stažení.

Online podání (v elektronické podobě) u profesních výtvarných spolků asi nepřichází v úvahu, protože nemají (ani ze zákona nemusí mít) zřízení datovou schránku a neužívají většinou elektronický podpis. Přímý vstup do rejstříku mají i notáři, ale tuto možnost značná část spolků patrně nevyužije z důvodů finančních. Přichází tak v úvahu podání v listinné podobě, které si členové spolku vyhotoví sami. Ale i to **musí** být elektronicky vyplněno na inteligentním formuláři, pak vtištěno a s přílohami zasláno nebo předáno osobně na podatelnu rejstříkového soudu.

Inteligentní formulář k svému podání založíte tak, že jej nejdříve otevřete (<https://or.justice.cz/ias/iform/index.html?3>), napíšete do rámečku IČ, v roletce „Typ podávaného návrhu“ zadáte „Změna zapsaných údajů“ a odkliknete „Vytvořit návrh“.

Vyberte požadovaný typ návrhu

Pro zápis nového subjektu zvolte požadovanou právní formu.

Pro ostatní návrhy zadejte identifikační číslo (IČ) subjektu, pro který chcete podat návrh. Pokud se návrh týká více subjektů (například při fúzi), zadejte ten, který bude ve formuláři považován za hlavní.

Typ podávaného návrhu:

Identifikační číslo existujícího subjektu:

 Vytvořit návrh

Návratový kód

Pokud se chcete vrátit k dříve vytvořenému formuláři, do následujícího rámečku vyplňte návratový kód, který jste si poznamenali při předchozím ukončení práce.

Pokud máte formulář vytisknutý, naleznete návratový kód v pravém horním rohu první stránky v podobě čárového kódu.

 Zadat kód

Některé údaje (datum zápisu, datum vzniku, spisová značka, název spolku, sídlo, IČ a právní forma, tj. „spolek“) už budou ve formuláři vyplněny automaticky. Vyplňujete tedy „Předmětnou část“ návrhu a „Závěrečnou část“ návrhu. Zapsané údaje ukládáte (chybně zapsané můžete rušit) a v každé fázi práce si můžete vytvořit a vytisknout pro kontrolu PDF náhled. Vytvářený návrh je opatřen návratovým kódem. Ten je třeba si poznačit a pak až do vytvoření definitivní verze je možné se k formuláři bez omezení vrátit. Až bude vše úplně v pořádku, odkliknete „Generovat podání“, to vytisknete, opatříte podpisem (nebo podpisy), které musí být ověřeny, doplníte přílohami (s ověřenými podpisy, pokud to jejich povaha vyžaduje – např. u souhlasu majitele nemovitosti se sídlem spolku apod.) a odešlete nebo osobně předáte na podatelnu rejstříkového soudu.

Soud, kterému je návrh určen

Soud:

Druh podání:

 Vyplnit závěrečnou část **Náhled formuláře** **Generovat podání** **Uložit** **Zrušit vše**

 Vyplnit předmětnou část

Průvodce inteligentním formulářem po jednotlivých krocích naleznete [ZDE](#).

Tolik, pokud jde o povinnost, která má být splněna do 1. 1. 2016. Na tomto podání se představitelé spolků mohou naučit kontaktu s rejstříkovým soudem a v klidu připravit úpravy nutné do konce roku příštího.

Samozřejmě je možné při tomto podání vyřešit naráz i povinnosti, které mají být splněny do 1. 1. 2017.

Do tří let od dne nabytí účinnosti NOZ (tj. do 1. 1. 2017) je spolek povinen

- prizpůsobit stanovy úpravě NOZ a doručit je příslušnému rejstříkovému soudu k založení do sbírky listin (§ 3041 odst. 2 NOZ),
- doplnit zapisované skutečnosti do veřejného rejstříku podle § 25 zákona č. 304/2013 Sb. (§ 122 odst. 2 zákona č. 304/2013 Sb.)

Pokud jde o stanovy existujících výtvarných profesních sdružení, měla by jejich ustanovení ve stávající podobě zákonu vyhovovat, s výjimkou názvu, jak bylo výše uvedeno (tedy např. vyžadovaná zkratka „z. s.“ za názvem). Otázkou je, zda stanovy, vytvořené většinou v převratné době počátku 90. let, odpovídají současné situaci výtvarné obce a vyhovují současným potřebám členů profesních sdružení. Tady lze doporučit jejich zásadní zjednodušení. To byl i úmysl zákonodárce, jak

je uvedeno i v důvodové zprávě k § 218 až 227, z níž vyjímáme: „**Pokud jde o formu stanov, navrhuje se setrvat na požadavku prosté písemné formy. Návrh vychází z pojetí, že zásadě spolkové autonomie vyhovuje požadavek na stanovy co nejjednodušší. Proto se pro běžné případy redukuje povinný obsah stanov jen na náležitosti, týkající se názvu, sídla a určení statutárního orgánu spolku, protože to má význam i pro ochranu třetích osob. Účel spolku a základní vymezení práv a povinností členů má význam pro členy spolku.**“ Ponechat beze změny nebo upravit je nutné jen to, co vyžaduje zákon. A zákon toho, jak vidno, zase tak moc nežádá. V § 218 NOZ praví: „stanovy obsahují alespoň

a) **název a sídlo** spolku,

b) **účel** spolku,

c) **práva a povinnosti členů vůči spolku, popřípadě určení způsobu, jak jim budou práva a povinnosti vznikat, *)**

d) **určení statutárního orgánu.“ **)**

*) „Uřčí-li stanovy, že členství je různého druhu, vymezí zároveň práva a povinnosti spojené s jednotlivými druhy členství.“ (§ 220, odst. 1)

) „Orgány spolku jsou statutární orgán a **nejvyšší orgán, případně kontrolní komise, rozhodčí komise a další orgány určené ve stanovách. Stanovy mohou orgány spolku pojmenovat libovolně, nevzbudí-li tím klamný dojem o jejich povaze.“ (§ 243). Zápis názvu nejvyššího orgánu spolku do spolkového rejstříku ukládá jako doplňující skutečnost § 20, odst. 1, písm. b zákona č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob.

Vše ostatní má ve stanovách místo jen tehdy, když to členové pro fungování spolku považují za potřebné. **Vzhledem k povinnosti zapisovat některé skutečnosti a jejich změny do veřejného rejstříku lze jen doporučit, aby takových skutečností bylo co nejméně.**

POMŮCKY:

Komentovaný výťah ustanovení NOZ s komentářem a doporučeními stávajícím spolkům naleznete v přehledné tabulce [ZDE](#).

Výťah ustanovení NOZ týkající se (a) výhradně spolků, (b) také spolků a (c) autorského práva v plném znění naleznete [ZDE](#).

Spolkový rejstřík – zákon č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob naleznete [ZDE](#) – ustanovení týkající se spolků jsou označena žlutě.

Orientační seznam možných příloh k podání návrhu na zápis do spolkového rejstříku [ZDE](#).

Na závěr pro uklidnění těch nervóznějších z nás, které by zákonem dané lhůty příliš stresovaly, § 122, odst. 3 zákona o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob:

Nepřízpůsobí-li zapsaná osoba zapsaný stav stavu požadovanému tímto zákonem ve lhůtě podle odstavců 1 a 2 (redakční poznámka: u spolkového rejstříku podle odst. 2 do tří let od nabytí účinnosti, tedy do 1. 1. 2017),

rejstříkový soud ji k tomu vyzve a stanoví ve výzvě dodatečnou přiměřenou lhůtu ke splnění této povinnosti;

uplyne-li dodatečná lhůta marně, soud na návrh rejstříkového soudu nebo osoby, která na tom osvědčí právní zájem, zapsanou osobu (redakční poznámka: v našem případě rozuměj „spolek“) zruší a nařídí její likvidaci.

Zdroj: vlastní zpráva; zpracoval Oskar Brůža

Předešlé zprávy naleznete na www.uvucr.cz/e_info/e_info_prehled.htm

Informační středisko UVU ČR, Dům umění, Malinovského nám. 2, 602 00 Brno, tel. (SMS) 606 473 074, uvucr@uvucr.cz, uvucr@seznam.cz, www.uvucr.cz, www.art-visual.cz

* Nepřejete-li si tyto zprávy zasílat, vraťte tento e_mail s poznámkou „nezasílat“.

R, eR, AMOT